

млн. грн., збільшившись у порівнянні з аналогічним періодом 2016 року на 0,1% (2,1 млн. грн.) [2].

Як бачимо, НПФ в період реформ 2015-2017 років розвиваються досить повільно, що пов'язано як із нестабільними суспільно-політичними, економічними, правовими тенденціями, так і низькою платоспроможністю населення, повільною швидкістю державного стимулювання, а головне – низьким ступенем суспільної довіри до фінансових інститутів.

Також для більш ефективного функціонування НПФ потрібно вдатися до запланованих заходів реформування системи адміністративно-правового нагляду за діяльністю НПФ. До сукупності заходів з удосконалення системи адміністративно-правового нагляду за діяльністю НПФ слід віднести: встановлення чіткої ієрархії та розподілу функцій серед контролюючих, наглядових, фіскальних і правоохоронних органів; законодавче підтвердження правового статусу установи та уніфікація законодавства, що регулює діяльність з НПЗ; посилення інвестиційної політики, що безпосередньо впливає на стан захисту коштів; удосконалення та створення законодавчо-правового та організаційного підґрунтя елементів реалізації інвестиційної політики; утворення професійного об'єднання НПФ в організацію саморегулювання; підвищення рівня інформаційно-правової роботи в сфері додаткового НПЗ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Баланюк Н.Ю. Проблеми функціонування недержавних пенсійних фондів в Україні в період реформ 2015–2017 років [Електронний ресурс] / Н.Ю. Баланюк, І.О. Федоров // Форум права: електрон. наук. Фахове вид. 2017. № 4. С. 8–12. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_4_3.pdf*
2. *Владика Ю.П. Напрями розвитку недержавного пенсійного забезпечення [Електронний ресурс] / Ю.П.Владика // Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 19. 2017. С. 382-386. Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/19-2017/75.pdf>*
3. *Черненко К. П. Проблеми та перспективи розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні [Електронний ресурс] / К. П.Черненко // Економіка та держава № 10. 2015. Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/10_2015/13.pdf*

**Григораш Христина Володимирівна, магістрантка 1 курсу,
Алексєєнко Людмила Михайлівна, д.е.н., професор,
завідувач кафедри обліку та фінансів**

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИДАТКІВ БЮДЖЕТУ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

«Економічна проблема: як у всіх забрати, щоб кожному додати»

Хенрик Ягодзинський

Забезпечення успішного розвитку суспільних відносин країни передбачає створення сприятливих умов для стимулювання довгострокового економічного зростання. Це зумовлене результативністю вирішення питань щодо підвищення ефективності бюджетних видатків та їх оптимізації.

Видатки бюджету – це кошти, що спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом, за винятком коштів на

погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених до бюджету сум [1].

Особливості структури видатків бюджету зумовлюються соціально-економічним устроєм країни, рівнем економічного розвитку, встановленими відносинами власності і навіть специфікою історичного шляху країни, ментальністю населення. Саме тому пошук оптимальних обсягів бюджетних видатків, а також їх структури необхідно проводити для кожної країни окремо, враховуючи історичні, національні, соціально-економічні та інші умови їх розвитку.

Для України ефективність розподілу бюджетних коштів необхідно класифікувати за декількома напрямками:

- пропорції розподілу коштів між місцевими та державним бюджетами;
- розподіл коштів за функціональною структурою видатків;
- напрямками використання ресурсів усередині кожної з функцій.

Структура видатків бюджету за функціональною класифікацією характеризує загальні цілі державного управління.

Бюджетна політика має базуватися на основі науково обґрунтованої концепції розвитку бюджетних відносин у складі фінансової політики, спрямованої на створення умов для підвищення якості державних послуг, соціально-економічного розвитку країни та територій.

В Україні пріоритетними є видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення, освіту, економічну діяльність, охорону здоров'я та загальнодержавні функції. На їх фінансування держава виділяє понад 80% коштів Зведеного бюджету України.

Закон України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» визначає такі фактори, що вплинули на видаткову частину бюджетів усіх рівнів у I кварталі 2017 року:

- підвищення мінімальної заробітної плати;
- підвищення розмірів посадових окладів державних службовців;
- збільшення прожиткового мінімуму на одну;
- видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв закладів охорони здоров'я, що належать до комунальної власності, перекладаються на місцеві бюджети;
- фінансування окремих закладів охорони здоров'я, що знаходяться у сфері управління МОЗ, передається у розпорядження органів місцевого самоврядування [2].

Видатки на охорону навколишнього природного середовища, а також духовний і фізичний розвиток складають найменшу частку в загальному обсягу видатків Зведеного бюджету України.

Але, щоб визначити оптимальний розмір бюджетних видатків, потрібно враховувати як фінансові можливості держави, так і стан її економіки.

Наявність перелічених проблем потребує пошуку напрямів оптимізації системи видатків бюджету. Тому основними завданнями мають бути наступні:

- зменшення до оптимального рівня видатків на утримання органів державно влади і управління, судів і прокуратури, а також упорядкування структури названих органів;
- збільшення до оптимального рівня видатків державним підприємствам для підтримання їх рівня розвитку та сприяння їх стабілізації. Серед таких видатків першочерговому фінансуванню підлягають сільське господарство, паливно-енергетичний комплекс та обробна промисловість;
- раціоналізація видатків на соціальну сферу (перегляд пільг, поширення платних послуг, перегляд рівня мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму);
- оптимізація видатків бюджету без скорочення пільг за рахунок послідовного впровадження госпрозрахункових форм фінансування установ, зокрема самофінансування;
- оптимізація мережі виконавців бюджетних програм для того, щоб на одне завдання припадала мінімальна їх кількість;
- узгодженість бюджетного і податкового законодавства стосовно тих норм, які забезпечують збалансованість дохідної та видаткової частин та мінімізують кількість внесених змін до діючих законів протягом бюджетного періоду.

Важливо зазначити, що підвищення рівня результативності видатків бюджету передбачає врахування: розміру фінансових вкладень державних заходів за конкретними статтями бюджету, період часу, після якого почнеться повернення коштів з розбивкою фінансів за етапами отримання і використання бюджетних коштів; величини сукупного доходу, отриманого від розподілу бюджетних коштів, а також доходу за кожним конкретним напрямом витрат.

Забезпечення ефективності бюджетних видатків передбачає оптимізацію їх частки за кожним напрямом у загальній структурі так, щоб їх фінансова архітектоніка забезпечувала вирішення стратегічних завдань соціально-економічного розвитку країни.

Отже, в сучасних умовах використання державних видатків як стимулу для забезпечення подальшого розвитку національної економіки можливе за умови оптимізації складу та структури видатків за окремими напрямами фінансування, а також використання дієвих механізмів формування доходів держави як джерела покриття відповідних видатків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Бюджетний Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2542-14>*
 2. *Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2017 рік, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2017/09/vud_gos_budg_II_kv_2014_2017.pdf*
 3. *«Моніторинг основних індикаторів бюджетної системи України», [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/2017_01_budget_new_ukr.pdf*
-